

ระดับชั้นความสามารถของบลูม (Bloom' Taxonomy)

แปลและเรียบเรียงโดย ละเอียด จุฑานันท์

ระดับชั้นความสามารถหรือที่เรียกกันว่าระดับพฤติกรรม เป็นระดับชั้นความสามารถที่เบนจามิน บลูม (Benjamin Bloom) สร้างขึ้นมาสำหรับการจัดหมวดหมู่ระดับของคำถามที่เป็นนามธรรม ที่เกิดขึ้นทั่วไปในบริบทของการศึกษา ระดับชั้นความสามารถเป็นโครงสร้างที่มีประโยชน์ สำหรับจัดหมวดหมู่คำถามที่ใช้ในการทดสอบ เนื่องจากผู้สอนทั้งหลายจะตามคำถามที่มีลักษณะเฉพาะตัวภายในระดับชั้นที่เฉพาะเจาะจง และถ้าเราสามารถตัดสินใจได้ว่า จะเลือกระดับคำถามใดไปใช้ในการสอบของเรา เราก็จะสามารถศึกษาวิธีการใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมกับคำถามนั้นๆ ได้

สมรรถนะ / พฤติกรรม (Competence)	ความหมาย (Definition)	คำกริยาที่ใช้ (Useful Verbs)	ทักษะที่แสดงออก (Skills Demonstrated)	ตัวอย่างคำถาม (Sample Question Stems)	ผลผลิตและกิจกรรมที่มีศักยภาพ (Potential Activities and Products)
1. ความรู้ ความจำ	มีความรู้และจำประสบการณ์ในสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้	บอก, ชี้, บ่ง, ให้รายการ, จับคู่, บอกข้อ, ให้นิยาม, ระบุ	<ul style="list-style-type: none"> การสังเกตและการระลึกข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับวันที่เหตุการณ์สถานที่ ความรู้เกี่ยวกับความคิดหลักๆ ความรอบรู้ในเนื้อหาวิชา 	<ul style="list-style-type: none"> เกิดอะไรขึ้นหลังจาก....? มี.....จำนวนเท่าใด? นั่นใครที่กำลัง.....? คุณสามารถบอกชื่อ.....ได้ไหม? จงบรรยายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่..... ใครพูดกับ.....? อะไรคือ.....? ข้อไหนถูกหรือผิด? 	<ul style="list-style-type: none"> จัดทำรายการเหตุการณ์สำคัญ จงลำดับเวลาที่เกิดเหตุการณ์ จงทำแผนภูมิข้อเท็จจริง จงเขียนข้อมูลต่างๆ ที่คุณจำได้ จงระบุ.....ทั้งหมดในเรื่อง จงเขียนแผนภูมิที่แสดง..... จงเขียนกลอนที่มีสัมผัสอักษร จงท่องโคลงมาหนึ่งโคลง
2. ความเข้าใจ	มีความเข้าใจเรื่องราวหรือเหตุการณ์ ความหมาย สัญลักษณ์ ความสัมพันธ์ ข้อมูล คติพจน์ และหลักการ	แปลเปลี่ยน, บอกความแตกต่าง, บอกความคล้ายคลึง ขยายความ, ยกตัวอย่าง, อธิบายความหมาย, สรุป, จัดเรียง, เรียงใหม่, สาคัด เผยแพร่, พรรณา, ให้เหตุผล อธิบาย, อภิปราย	<ul style="list-style-type: none"> ความเข้าใจข้อมูล จับความหมาย แปลความรู้ไปสู่บริบทใหม่ ตีความเปรียบเทียบ เทียบเคียงข้อเท็จจริง จัดระเบียบ จัดกลุ่ม อ้างอิงข้อมูลหรือสาเหตุ 	<ul style="list-style-type: none"> คุณเขียน.....เป็นคำพูดของตนเองได้ไหม? คุณสามารถเขียนโครงร่างย่อๆ ของ.....ได้ไหม? คุณคิดว่าอะไรจะเกิดขึ้นต่อไป? คุณคิดว่าใคร.....? ใจความสำคัญของ.....คืออะไร? 	<ul style="list-style-type: none"> ตัดปะหรือวาดภาพเพื่อแสดงเหตุการณ์พิเศษเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ขยายความสิ่งที่คุณคิดว่าเป็นใจความสำคัญ จงวาดการ์ตูน 3 ช่องแสดงลำดับเหตุการณ์ จงเขียนและแสดงละครตามเรื่องที่อ่าน

			<ul style="list-style-type: none"> • คาดเดาผลต่อเนื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> • ใครคือตัวละครหลัก.....? • คุณสามารถแยกความแตกต่างระหว่าง.....? • มีข้อแตกต่างอะไรบ้างระหว่าง.....? • พอจะยกตัวอย่างประกอบคำอธิบายได้ไหม? • หาคำจำกัดความของ.....ได้ไหม? 	<ul style="list-style-type: none"> • จงเล่าเรื่องซ้ำด้วยคำพูดของตัวเอง • จงวาดภาพสถานที่ที่คุณชอบ • จงเขียนรายงานสรุปเหตุการณ์ • จงเตรียม flow chart แสดงลำดับความต่อเนื่องของเหตุการณ์ต่างๆ
3. การนำไปใช้	สามารถนำความรู้ที่ได้เรียนมาใช้ทำสิ่งใหม่ๆ ได้	ประยุกต์, จัดระบบ, แก้ปัญหาเปลี่ยนแปลง, ใช้, จัดชั้น, เลือก, การโชว์, การคำนวณ, การจัดทำโครงการใหม่, เสนอ	<ul style="list-style-type: none"> • ใช้ข้อมูล • ใช้วิธีการ แนวคิด ทฤษฎีในสถานการณ์ใหม่ๆ • แก้ปัญหาโดยใช้ทักษะหรือความรู้ที่กำหนดให้ 	<ul style="list-style-type: none"> • คุณรู้จักตัวอย่าง/กรณีที..... • เรื่องนี้อาจจะเกิดขึ้นได้ใน.....? • คุณจัดกลุ่มโดยอุปนิสัย เช่น.....ได้ไหม? • คุณจะเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบตัวใดถ้า.....? • คุณสามารถประยุกต์วิธีการที่ใช้เข้ากับประสบการณ์ของตนเองในด้าน.....ได้ไหม? • คุณจะถามคำถามอะไรเกี่ยวกับ.....? • จากข้อมูลที่ให้ คุณสามารถพัฒนา/เขียนวิธีทำหรือคำสั่งเกี่ยวกับ.....ได้ไหม? • ข้อมูลนี้จะเป็นประโยชน์ไหมถ้าคุณมี.....? 	<ul style="list-style-type: none"> • จงทำรูปแบบจำลองเพื่อสาธิตว่ามันทำงานอย่างไร • จงสร้างฉากจำลองเหตุการณ์สำคัญเหตุการณ์หนึ่ง • จงทำสมุดภาพเกี่ยวกับขอบเขตการศึกษา • จงทำแผนที่กระดานชนวนที่รวบรวมข้อมูลที่สัมพันธ์กันเกี่ยวกับเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง • รวบรวมภาพถ่ายเพื่อนำเสนอประเด็นสำคัญ • ออกแบบยุทธศาสตร์การตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ของคุณโดยเลียนแบบยุทธศาสตร์ที่เป็นที่รู้จัก

<p>4. การวิเคราะห์</p>	<p>สามารถแยกวัตถุ สิ่งของเป็นส่วนๆ เป็นชิ้นเป็นอันทำให้ ทราบถึง องค์ประกอบของ วัตถุนั้นๆ เพื่อ นำไปใช้ประโยชน์ต่อ การศึกษาขั้นสูงต่อไป</p>	<p>เปรียบเทียบ, แยกแยะ, ความแตกต่าง, ทดสอบ, ทดลอง, วิเคราะห์, ตรวจสอบ, โต้แย้ง, ถาม สังเกต, ให้เหตุผล, จัดประเภท, จำแนก</p>	<ul style="list-style-type: none"> • การเห็นวิธีการต่างๆ • การจัดการส่วนต่างๆ • การจดจำความหมาย ต่างๆ ที่ซ่อนอยู่ • การระบุลักษณะของ องค์ประกอบ 	<ul style="list-style-type: none"> • เหตุการณ์ใดสามารถ เกิดขึ้นได้.....? • ถ้า.....เกิดขึ้นจุดจบ น่าจะเป็นอย่างไร? • สิ่งซึ่คล้ายคลึงกับ..... อย่างไร? • ประเด็นที่ซ่อนเร้นของ..... คืออะไร? • มีผลลัพธ์อื่นใดบ้างที่มีทาง จะเป็นไปได้? • ทำไมการเปลี่ยนแปลงในจะเกิดขึ้นได้? • คุณเปรียบเทียบ.....กับที่ แสดงใน.....? • อธิบายได้ใหม่ว่าอะไรจะ เกิดขึ้นเมื่อ.....? • มีอะไรเป็นแรงจูงใจอยู่ เบื้องหลัง.....? • อะไรเป็นจุดเปลี่ยนใน เกมส้นั้น? 	<ul style="list-style-type: none"> • ออกแบบแบบสอบถามเพื่อรวบรวม ข้อมูล • เขียนประชาสัมพันธ์เพื่อขาย ผลิตภัณฑ์ใหม่ • จงสำรวจหาข้อมูลเพื่อสนับสนุน ทัศนะใดทัศนะหนึ่ง • ทำ flow chart เพื่อแสดงสภาวะ วิกฤติต่างๆ • จงทำกราฟเพื่อแสดงข้อมูลที่เลือก มา • จงทำผังครอบครัวแสดงถึง สัมพันธ์ภาพ • ให้จัดงานปาร์ตี้ จงเตรียมการทุก อย่างและบันทึกขั้นตอนที่จำเป็น
<p>5. การสังเคราะห์</p>	<p>สามารถรวมความ คิดเห็น ความเชื่อที่ แตกต่างกัน เชื่อมโยง ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความ รวมถึงย่อย เข้าเป็นสิ่งใหญ่</p>	<p>รวม, บูรณาการ, เปลี่ยน จัดแจง, ใช้แทน, วางแผน, สร้างสรรค์, ออกแบบ, ประดิษฐ์อะไร จะเกิดขึ้นถ้า....? สร้าง ประกอบ, เตรียม, สรุ กฎเขียนใหม่</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ใช้ความคิดเดิมมาสร้าง แนวคิดใหม่ • สรุปกฎเกณฑ์จาก ข้อเท็จจริงที่ให้ • เชื่อมโยงความรู้จาก หลายๆ สาขา • คาดคะเน • ลงข้อสรุป 	<ul style="list-style-type: none"> • ให้ออกแบบ.....เพื่อ..... • ทำไมไม่แต่งเพลงเกี่ยวกับ? • ให้คิดหาวิธีแก้ปัญหาโจทย์ เพื่อ..... • ทำไมไม่เปลี่ยนวิธีการของ ตนเพื่อจัดการกับ.....? • อะไรจะเกิดขึ้นถ้า.....? 	<ul style="list-style-type: none"> • ให้ออกแบบที่เก็บงานที่ศึกษา • ให้สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ตั้งชื่อและ วางแผนรณรงค์การตลาด • จงเขียนความรู้สึกของตนที่เกี่ยวข้อง กับ..... • ให้เขียนบทบาทสมมุติหรือเพลง เกี่ยวกับ.....

				<ul style="list-style-type: none"> • มีวิธีการทวิวิธีที่สามารถ.....? • เขียนตำราเกี่ยวกับข้าวใหม่ที่เป็นอาหารที่มีรสชาด • คุณสามารถพัฒนาข้อเสนอซึ่งจะ.....ได้หรือไม่ 	<ul style="list-style-type: none"> • ให้ออกแบบปกแผนกาขึ้นหรือหนังสือสำหรับ..... • ให้แต่งเนื้อเพลงโดยใช้ทำนองที่รู้จัก
6. การประเมินค่า	สามารถใช้ความรู้ตัดสินใจประเมินผล การเรียนการสอน	ตัดสินใจ, พิจารณา, สรุปประเมิน, ให้นำหนัก, ตีราคา, เลือก, วัตถุประสงค์, เปรียนเทียบ, ทบทวน, ให้คะแนน, ให้ข้อคิดเห็น	<ul style="list-style-type: none"> • เปรียบเทียบและแยกข้อแตกต่างของความคิดเห็นต่างๆ • ประเมินคุณค่าทฤษฎีการนำเสนอ • สร้างตัวเลือกโดยอาศัยข้อโต้แย้งที่มีเหตุผล • ตรวจสอบคุณค่าของสิ่งที่เป็นพยานหลักฐาน 	<ul style="list-style-type: none"> • มีวิธีแก้ปัญหาเรื่อง.....ที่ดีกว่านี้หรือไม่ • ให้ตัดสินคุณค่าของ..... • คิดว่า.....เป็นสิ่งที่ดีหรือเลว? • คุณจะมวิธีจัดการ.....อย่างไร? • คุณเห็นว่าควรจะมีการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างสำหรับ.....? • คุณเชื่อไหม? 	<ul style="list-style-type: none"> • ให้เตรียมเกณฑ์การตัดสินใจสำหรับการตัดสินใจแสดง.....ระบุเงื่อนไขข้อยกเว้นและนำหลักคะแนน • จัดการโต้วาทีเกี่ยวกับประเด็นที่อยู่ในความสนใจเป็นพิเศษ • ให้คิดกฎกติกา 5 อย่างที่เห็นว่าสำคัญในการปฏิบัติตนเพื่อโน้มน้าวคนอื่นให้ปฏิบัติตาม • จัดอภิปรายเกี่ยวกับทักษะต่างๆ เช่น การเรียนที่โรงเรียน • เขียนจดหมายหนึ่งฉบับถึง.....เสนอแนะการเปลี่ยนแปลงที่จำเป็นในเรื่อง..... • เขียนรายงานเกี่ยวกับ..... • เตรียมเรื่องสำหรับนำเสนอ ข้อคิดเห็นของตนเกี่ยวกับ.....